

POROVNÁVACIA ANALÝZA DVOCH PREKLADOV JEDNEJ PREKLADATEĽKY

Lucia Dutková

Lucia Dutková sa narodila v Spišskej Novej Vsi a je absolventkou Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v odbore Prekladateľstvo a tlmočníctvo anglický jazyk a kultúra – portugalský jazyk a kultúra. Za diplomovú prácu jej udelili Cenu spoločnosti ASAP-translation.com za najlepšiu záverečnú prácu v odbore preklad a tlmočenie. V roku 2013 sa umiestnila na 1. mieste v prekladateľskej súťaži organizovanej Portugalským inštitútom. V budúcnosti by sa rada venovala prekladu umeleckej literatúry ako aj kritike prekladu.

ÚVOD

V tomto príspevku čerpáme z našej bakalárskej a diplomovej práce. V bakalárskej práci sme sa venovali analýze prekladu Nicka Hornbyho *Ako na vec*. V diplomovej práci sme ho porovnávali s prekladom knihy Lucy-Anne Holmesovej *50 spôsobov ako zbalit chlapa*, ktorý do slovenčiny preložila tá istá prekladateľka. Výber týchto kníh pramení z presvedčenia, že kvalitný preklad by sme nemali očakávať len v prekladoch krásnej literatúry, ale mal by byť štandardom pri každom jednom preklade.

Primárnym cieľom naše diplomovej práce bolo zistiť, či sa osemročný časový odstup medzi dvoma prekladmi jednej prekladateľky odrazil na vyššej úrovni druhého prekladu, keďže, ako sme zistili z knižničných katalógov, prekladateľka počas daného obdobia nazbierala bohaté prekladateľské skúsenosti.

Pri analýze sme postupovali komparatívnou metódou, pričom sme sa v druhom románe zamerali na tie isté prekladateľské problémy, o ktorých sme hovorili v našej bakalárskej práci, t. j. napríklad negatívny posun, doslovnosť, redundancia, falošní priatelia atď. Vzhľadom na rozsah príspevku z práce vyberáme len tie príklady, ktoré najlepšie vystihujú prekladateľkinu prácu.

1 O PREKLADATEĽKE

Pri písaní bakalárskej práce sme boli presvedčení o tom, že ide o neskúsenú prekladateľku alebo o prekladateľku bez prekladateľského vzdelania. Na internete o nej nebolo ani zmienky. V knižničných katalógoch sa nám podarilo nájsť len niekoľko kníh, ktoré preložila. Oslovili sme rôzne vydavateľstvá, aby nám na ňu poskytli kontakt. Toto úsilie však zostalo bez úspechu.

Po dvoch rokoch, keď sme opäť začali oslovovať vydavateľstvá so žiadosťou o informácie, sme sa dozvedeli, že naša prekladateľka vlastne ani neexistuje. Vraj ide o známú slovenskú prekladateľku, ktorá pri prekladoch brakovej literatúry používa pseudonym, aby si nepokazila renomé.

2 PREKLADATEĽSKÉ PROBLÉMY V PREKLADOCH

V tejto kapitole predstavíme najvýstižnejšie príklady prekladateľských problémov, ktoré sme pri analýzach oboch kníh našli. Knihu N. Hornbyho *Ako na vec* označíme ako prvý preklad a knihu L. A. Holmesovej *50 spôsobov ako zbalit' chlapa* ako druhý preklad. Pre potreby tohto príspevku skratka „O“ znamená originálny, teda anglický text, skratka „P“ znamená preklad prekladateľky a skratka „N“ náš návrh prekladu.

2.1 Negatívny posun

2.1.1 Prvý preklad

O: *He'd never looked after anything or anybody in his whole life – he'd never had a pet, because he wasn't bothered about animals, even though he and his mum had agreed not to eat them (...).* (s. 237)

P: *Ešte v živote sa o nikoho ani o nič nestaral – nikdy nemal domáce zvieratká, lebo ho nezaujímali, hoci sa s mamou dohodli, že ich nezjedia (...).* (s. 230)

N: *V živote sa o nikoho ani o nič nestaral. Doma nikdy nič nechoval, lebo zvieratá ho nezaujímali, hoci ich on ani jeho mama nejedli (...).*

Marcus a Fiona sú vegetariáni, čo vyplýva aj z originálnej vety. Význam preloženej vety je však diametrálne odlišný. Čitateľ slovenského prekladu sa dozvie, že Marcus a Fiona nejedia domácich miláčikov, teda napríklad psov, mačky či škrečky. Prekladateľka vynechala časť vety, a tým činom sa podčiarknuté zámeno „ich“ vzťahuje na „domáce zvieratá“, pričom v anglickej vete sa zámeno „them“

vzťahuje na „*animals*“ a nie na „*pets*“, čo v preloženom texte spôsobuje nedorozumenia a značne deformuje celkový význam vety.

O: *He was asking for you. I think he's a bit doolally at the moment.* (s. 230)

P: *Pýtal sa na teba. Musí ležať.* (s. 224)

N: *Pýtal sa na teba. Zdá sa, že mu po tom páde tak trochu preskočilo.*

Predchádzajúci úryvok je vytrhnutý zo širšieho kontextu, v ktorom Fiona oznamuje Marcusovi, že jeho otec Clive, ktorý sa o neho neveľmi stará, spadol z okenného parapetu, zlomil si kľúčnu kosť a má otras mozgu. Pád ho prinútil zamyslieť sa nad životom, a preto si želá, aby za ním Marcus pricestoval do Cambridgeu. Z anglickej vety cítime iróniu, keďže autor použil slangový výraz „*doolally*“, čo pravdepodobne súvisí s Clivovým otrasom mozgu v zmysle, že mu po tom páde zrejme preskočilo, keďže chce vidieť Marcusa. V slovenskej verzii sa ironický podtón mení na súcitný.

2.1.2 Druhý preklad

O: *I can't even manage a minuscule insincere smile like newsreaders do at the end of the news.* (s. 154)

P: *Nezniesla by som totiž jediný neúprimný úsmev, aký človeku naskočí po prečítaní novín.* (s. 118)

N: *Neznesiem totiž ani jediný neúprimný úsmev, aký zvyknú nahodiť hlásatelia na konci správ.*

Z vyššie uvedenej ukážky usudzujeme, že prekladateľka nesprávne interpretovala slovo „*newsreader*“, čím zmenila význam vety. Domnievame sa, že preklad danej lexikálnej jednotky si neoverovala v slovníku a spoľahla sa na vlastné vedomosti. Podľa prekladového slovníka však dané slovo znamená „*spravodajca, hlásateľ správ*“ pravdepodobne v televízii, keďže z kontextu vyplýva nevyhnutnosť vizuálneho charakteru. Keď sa nad preloženou vetou zamyslíme, vyznieva nezmyselne, lebo neexistuje dôvod, prečo by sa mal človek po prečítaní novín neúprimne usmiať, a preto považujeme daný preklad za nevhodný.

O: *Oooh, you look and smell like a duck's arse.* (s. 6)

P: *Dofrasa, vyzeráš aj smrdíš ako recyklovaná harmonika v syrčekovom náleve.* (s. 8)

N: *Och, vyzeráš aj páchneš ako kačací trtol.*

V tomto prípade sa prekladateľka rozhodla preložiť slovné spojenie úplne ináč. Nevieme, čo ju k tomu viedlo, lebo zjavne nejde o kultúrny prvok, ktorý by bolo treba čitateľovi vysvetľovať. Zanedbala text originálu a bezdôvodne si vymyslela vlastné, navyše nelogické prirovnanie, čo hodnotíme negatívne.

O: (...) *when my phone stops ringing and my voicemail takes the call.* (...) *Uh, she's leaving a message.* (...) *Sare, check your bloody message,* (...). (s. 27)

P: (...) *no vtom mobil prestal zvonit a na displeji sa zjavil text 1 NEPRIJATÝ HOVOR.* (...) *Hmmm. Fran mi práve píše správu.* (...) *Dofrasa, Sarah, vypočuj si už konečne tú poondiatu správu* (...). (s. 24-25)

N: (...) *no vtom mobil prestáva zvonit a hovor sa presmeruje na odkazovku.* (...) *Ehm, Fran mi práve necháva odkaz.* (...) *Sarah, vypočuj si ten poondiaty odkaz* (...).

Odhliadnuc od originálnej verzie, znie prvá preložená veta z ukážky prirodzene, no druhá na ňu logicky nenadväzuje. Ak sa totiž na displeji mobilného telefónu zjaví neprijatý hovor, príjemca sa nemá ako dozvedieť, či mu volajúci v tej chvíli píše SMS správu. Dozvie sa to až vo chvíli, keď mu zvukový signál oznámi prichádzajúcu SMS správu, ktorá je písomného charakteru. Pokiaľ má však zapnutú funkciu odkazovej služby, príslušný zvukový signál ho upozorní, že mu volajúci nahráva hlasový odkaz, ktorý však určite nepíše, ako uvádza preklad. Logicky teda nenadväzuje ani posledná veta z ukážky, keď nedočkavá Julia vyzýva Sarah, aby si „vypočula“ správu, ktorú predtým podľa prekladateľky Fran napísala.

2.2 Falošní priatelia

2.2.1 Prvý preklad

O: *'And didn't he order one with pepperoni on it?' Marcus and his mother were vegetarians. Roger wasn't.*

'We'll throw it away then,' she said.

'Or we could pick the pepperoni off. I don't think they give you much of it anyway. It's mostly cheese and tomato.' (s. 2)

P: „Mami, neobjednal si on náhodou feferónkovú?“ Na rozdiel od Rogera boli Marcus a jeho mama vegetariáni.

„V takom prípade ju vyhodíme,“ rezolútne vyhlásila mama.

„Čo keby sme tie feferónky povyberali? Aj tak ich tam nebýva veľa. Vždy je to samý syr a paradajky.“ (s. 8)

N: „Mami, neobjednal si on náhodou salámovú?“ Na rozdiel od Rogera boli Marcus a jeho mama vegetariáni.

„V takom prípade ju vyhodíme,“ odpovedala.

„A čo keby sme tú salámu povyberali? Aj tak jej tam nedávajú veľa. Vždy je to samý syr a paradajky.“

Fiona sa práve rozišla s priateľom Rogerom, ale ešte pred rozchodom si všetci traja objednali pizzu. Talianske slovo „*pepperoni*“, ktoré prekladateľka preložila ako „feferónky“, znamená korenistá klobása. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka je feferónka malá silno štiplavá paprika, čo znamená, že Marcus s Fionou by feferónkovú pizzu, respektíve pizzu s feferónkami, pokojne mohli zjesť napriek tomu, že sú vegetariáni. Nesúhlasíme ani s príslovkou „rezolútne“ vo Fioninej odpovedi. Z textu vyplýva, že je po rozchode s Rogerom značne vykolajená a nemá chuť baviť sa o pizzi, čiže odpovedá dosť lahostajne. Sme toho názoru, že slovo „rezolútne“ zbytočne zosilňuje význam jej výpovede a v tomto prípade aj mení autorský zámer.

O: (...) *and she was always saying that the money was pitiful, **pathetic**, lousy, a crime.* (s. 26)

P: (...) *večne zdôrazňuje, že peniaze sú úbohá, **patetická**, všivavá idiotina.* (s. 30)

N: (...) *ustavične omiela, že peniaze sú odporné a úbohé.*

V románe niekoľkokrát narazíme na zradné slovo „*pathetic*“, čo v preklade znamená žalostný, úbohý. Prekladateľka slovo nevhodne preložila ako „patetický“, ktoré však znamená vyjadrujúci pátos, konaný s pátosom. V širšom kontexte danej ukážky sa Marcus zamýšľa nad matkinými zásadami. Pre anglický jazyk je typické, že na zdôraznenie významu sa použijú dve alebo viaceré synonymné alebo takmer synonymné slová, ako môžeme názorne demonštrovať na slovách „*pitiful*“ a „*pathetic*“. V slovenčine môžeme jedno zo slov vypustiť.

2.2.2 Druhý preklad

O: *When I return Julia is sitting on her mattress on the floor. She's kneeling like she's the short person at the front of a group **photograph**. She's thinking.* (s. 289)

P: *Keď som sa vrátila, Julia zamyslene kľačala na matraci na dlážke, akoby sa chcela znížiť na úroveň zúrivo cvakajúcich **fotografov**.* (s. 222)

N: *Keď sa vrátim, Julia zamyslene kľáčí na matraci na dlážke, akoby bola najnižšia postava na hromadnej fotografii.*

Anglické slovo „*photograph*“ vyzerá aj znie podobne ako slovenské slovo „fotograf“, majú však rozličný význam, keďže v angličtine ide o „fotografiu“ a v slo-

venčine o „fotografá“. V tomto prípade zrejme opäť došlo k nepochopeniu autorkinej metafory, a tak si prekladateľka vymyslela vlastnú verziu. „Znížiť sa na niečiu úroveň“ však u slovenského čitateľa vyvoláva pocit morálneho poklesku, pričom autorkiným zámerom bolo vytvoriť vizuálny efekt, čo sa pri preklade stratilo.

O: (...) *a noticeboard with advertisements for the Samaritans and the Organ Donor Register* (...). (s. 389)

P: (...) *nástenka s inzerátmi samaritánov a Registra darcovských orgánov* (...). (s. 295)

N: (...) *nástenka s informáciami o linke dôvery a o registri darcov orgánov* (...).

Slovo „samaritán“ vyzerá v slovenčine aj v angličtine veľmi podobne, a dokonca má aj ten istý význam, keďže „samaritán“ je podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka niekto, kto nezištne pomáha druhému. Dané slovo je však v tomto prípade falošným priateľom, keďže sa v origináli nachádza v množnom čísle a podľa kontextu môžeme s istotou tvrdiť, že nejde o „inzeráty samaritánov“, čo nám nedáva zmysel, ale hovorí sa o „linke dôvery“, čo zodpovedá anglickému výrazu „*the Samaritans*“.

Zvláštny je aj preklad slovného spojenia „*the Organ Donor Register*“, ktoré zodpovedá „registru darcov orgánov“. V Británii ide o oficiálny názov zoznamu ľudí, ktorí chcú po smrti darovať svoje orgány, a preto sa píše s veľkými začiatočnými písmenami. Hoci na Slovensku podobný zoznam tiež existuje, ako sme zistili na oficiálnej internetovej stránke Slovenského centra orgánových transplantácií, nemá žiadny oficiálny názov, a preto nesúhlasíme s veľkým písmenom v slove „register“. Nestotožňujeme sa ani s prekladom slova „*Donor*“, ako „*darcovský*“, hoci dané slovo má i tento význam. V našom prípade však ide o zoznam konkrétnych ľudí a nie len o názvy orgánov, ktoré idú darovať, a preto považujeme za vhodnejší preklad „register darcov orgánov“.

2.3 Doslovnosť

2.3.1 Prvý preklad

O: *So Marcus. Who's your favourite footballer?* (s. 49)

P: *Tak čo, Marcus. Kto je tvoj najobľúbenejší futbalista?* (s. 52)

N: *Marcus, povedz mi, ktorého futbalistu máš najradšej?*

Will sa snaží urobiť dojem na Marcusa a pokúša sa nadhodiť tému, aby sa mohol rozbehnúť rozhovor. Vetu „tak čo, Marcus“ považujeme za chybné preloženie,

pretože v tomto prípade má slovo „čo“ funkciu opytovacieho zámena a po ňom v jednočlennej neslovesnej vete zvyčajne nasleduje otáznik. Prekladateľka skopírovala anglickú stavbu vety a opäť len zamenila jednotlivé lexikálne jednotky.

O: *Ali finds this very difficult.*

'So does Marcus. Marcus feels just the same, don't you?'

'About what?' (s. 200)

P: *„Pre Aliho to nie je jednoduchá situácia.“*

„Ani pre Marcusa. Myslím, že má rovnaké pocity ako Ali, však, Marcus?“

„O čom?“ (s. 195)

N: *„Pre Aliho to nie je jednoduché.“*

„Ani pre Marcusa. Myslím, že má rovnaké pocity ako Ali, však, Marcus?“

„Z čoho?“

V druhej uvedenej vete sa prekladateľka rozhodla sloveso „*feel*“ preložiť slovným spojením „mať pocit“. Keďže tretia veta z predchádzajúceho príkladu sa viaže na druhú, vychádza nám z toho slovné spojenie „mať pocit o niečom“, v angličtine „*feel about something*“. Všimnime si, že zatiaľ čo v angličtine sloveso „*feel*“ prirodzene kolokuje s predložkou „*about*“, čiže doslovne „cítiť o niečom“, v slovenčine to neplatí. Preklad je príliš doslovný.

O: *This was the million-dollar question, the one he had never been able to answer about anything.* (s. 19)

P: *Otázka za milión dolárov, ktorú by nikdy nedokázal zodpovedať, nech by sa týkala čokoliek.* (s. 23)

N: *Otázka za milión, na ktorú nikdy nevedel nájsť odpoveď, nech sa týkala čokoliek.*

Podčiarknutý amerikanizmus prenikol do britskej angličtiny pravdepodobne z dôvodu častého kontaktu blízkych kultúr. Je však nevhodné, aby sme ho doslovne preniesli aj do slovenčiny, pretože náš jazyk disponuje hneď niekoľkými domácimi ekvivalentmi, napr. „otázka za milión“, alebo „otázka za všetky drobné“.

O: (...) *and took a long pull on his can of coke.* (s. 188)

P: (...) *a odpil si dlhý hlt z plechovky s kolou.* (s. 184)

N: (...) *a poriadne si odchlípol z koly.*

V uvedenej ukážke použila prekladateľka pri reprodukcii textu opäť doslovnosť, pričom sa jej mohla jednoducho vyhnúť zachovaním prirodzenej štruktúry slovenského jazyka, a teda použitím slovesa miesto väzby slovesa s podstatným menom.

2.3.2 Druhý preklad

O: *So, are you really single?*

Er, yeah, I'm very single. (s. 54)

P: *Takže si naozaj single?*

Nooo, som veľmi single. (s. 45)

N: *Naozaj s nikým nechodíš?*

Nie, vôbec s nikým nechodím.

Ako môžeme vidieť v ukážke, prekladateľka sa rozhodla exotizovať do takej miery, že v preklade nechala anglické slovo „single“. J. Ferencík v knihe *Kontexty prekladu* (1982) preberanie lexikálnych prvkov z iných jazykov obrazne nazýva otvorenou „vzburou“. Pozastavili sme sa aj nad spojením „veľmi single“, ktoré nám v slovenčine vôbec nedáva zmysel.

2.4 Konštitutívny posun

2.4.1 Prvý preklad

O: *She had Megan on her lap, and she was trying to get her to chew on a breadstick.*
(s. 61)

P: *Pohojďávala v náručí Megan, ktorej už predtým strčila do rúčky gumovú hračku.* (s. 62-63)

N: *V náručí držala Megan a snažila sa jej vopchať do rúčky rožok.*

Na tomto mieste autor popisuje, ako sa matka snaží upokojiť svoju dvojročnú dcéru. V uvedenej vete sa prekladateľka dopustila hneď dvoch chýb. Prvou je nedodržanie časovej súslednosti v anglickom jazyku, čím vzniká negatívny posun a zmena významu. Prvá a druhá veta sa, ako vidíme, odohrávajú na tej istej časovej rovine, ale v druhej je vyjadrený priebeh, čo prekladateľka nesprávne preložila predminulým časom. Druhou chybou je preklad lexikálnej jednotky „breadstick“.

O: *One of the teachers even stopped him to ask if he was OK, as if anyone hanging around with Ellie **must have been kidnapped or brainwashed.*** (s. 154)

P: *Dokonca ho pristavil nejaký učiteľ a spýtal sa ho, či je všetko v poriadku, akoby žiaka, ktorého načapajú v Elliinej spoločnosti **buď uniesli, alebo sa mu chystajú kompletne vymyť mozog.*** (s. 152)

N: *Dokonca ho pristavil jeden z učiteľov a spýtal sa, či je všetko v poriadku, akoby*

žiaka, ktorého prichytia v Ellinej spoločnosti buď uniesli, alebo mu kompletne vymyli mozog.

Zvýraznená časť originálnej vety je v trpnom rode predprítomného jednoduchého času. Predprítomný jednoduchý čas vyjadruje činnosť alebo stav, ktorý začal v minulosti a pokračuje do prítomnosti. Trpný rod charakteristický pre anglický jazyk mení predmet aktívnej vety na podmet pasívnej vety v našom prípade s vynechaním konateľa deja. Obe podčiarknuté plnovýznamové slovesá spojené spojkou „or“ sú v tom istom čase, pretože sa obe viažu na podmet a sú rovnocenné. Z toho dôvodu autor mohol pri druhom plnovýznamovom slovese vypustiť modálne sloveso i s pomocnými slovesami. Tento jav sa nazýva elipsa. Prekladateľka však použila odlišné časy, čím narušila štruktúru vety a nezachovala pôvodný význam.

O: *So. How come you know my name?* (s. 136)

P: *Tak teda, skade vieš moje meno.* (s. 135)

N: *Takže skade vieš, ako sa volám?*

Použitie zámeno „skade“ je aj napriek svojej expresívnosti opytovacím zámenom, po ktorom v slovenčine na konci vety zákonite nasleduje otáznik. Vynechanie otáznika v prípade, že vetu uvádza akékoľvek opytovacie zámeno, znamená zásadnú gramatickú chybu.

2.4.2 Druhý preklad

O: *Within ten seconds Ruth has left the flat. The floor shakes slightly from the slammed door.* (s. 314)

P: *O desať sekúnd Ruth opustila náš byt. Tresla dverami tak parádne, že sa dodnes trasú v pántoch.* (s. 241)

N: *Ruth vzápätí odchádza. Tresne dverami tak silno, až sa zachveje podlaha.*

Ku konštitutívnemu posunu dochádza v druhej vete ukážky. Anglická verzia hovorí o tom, že Ruth tresne dverami tak silno, až sa v tom momente zachveje podlaha. Z prekladu však čitateľ pochopí na základe použitého času oveľa silnejší význam a namiesto podlahy sa trasú dvere v pántoch. Za nevhodne použitú považujeme i príslovku „dodnes“, keďže je román písaný veľmi dynamicky a celý sa odohráva v prítomnom čase. Preklad je však posunutý do minulosti a prekladateľka preložila v prítomnom čase len niektoré pasáže, dôsledkom čoho sa niekedy zamotáva do deja, ako môžeme vidieť v nasledovnej ukážke:

- O:** *He's been outside emptying ashtrays so he is holding a bucket full of fag butts.* (s. 115)
- P:** *Bol vonku vysypať popolníky a teraz držal v rukách vedierko plné cigaretových ohorkov.* (s. 89)
- N:** *Vyšiel spoza baru, aby povysypával popolníky, a v ruke drží vedierko plné cigaretových ohorkov.*

Daný úryvok je v románe zasadený do situácie, keď čašník vyjde spoza baru a prechádza pomedzi zákazníkov, aby upratal stoly. Z kontextu nevyplýva, že by opustil budovu a vyšiel von. V tomto prípade nepotrebujeme porovnávať preklad s originálom na to, aby sme zistili, že veta je chybné preložená. Predstavme si opísanú situáciu: čašník vysypal vonku popolníky a vracia sa dnu s plným vedierkom cigaretových ohorkov, čo je absurdné, keďže ich bol práve vysypať, a teda popolníky aj vedierko by mali byť prázdne.

- O:** *I watch Simon's reactions closely. (...) Simon winces. I don't know what a wince means.* (s. 271)
- P:** *Pozorne som si všímala jeho reakcie. (...) Simon sa mykol. „Dofrasa, netuším, čo to môže byť.“* (s. 208)
- N:** *Pozorne si všímam jeho reakcie. (...) Simona mykne. Netuším, čo znamená myknutie.*

Prvé dve vety slúžia na dokreslenie daného kontextu. Problematická je tretia veta, v ktorej prekladateľka zmenila vnútorný monológ na priamu reč. Z preloženého textu dokonca vyplýva, že priamou rečou prehovoril Simon a nie Sarah, čím výrazne zasiahla do makroštylistiky originálu. Prekladateľka týmto spôsobom zmenila nielen význam, ale tiež hĺbkovú štruktúru textu. Dochádza teda k významovému posunu. Prekladateľka v tomto prípade porušila dve Ferenčíkove zásady slovenskej prekladateľskej školy, a to zásadu formálnej totožnosti, keďže zmenila prehovor rozprávača na priamu reč, a zásadu významovej totožnosti, keďže priamu reč prisúdila inej postave.

2.5 Preinterpretovanie

2.5.1 Prvý preklad

- O:** *(...) he had convinced himself that fatherhood would be a sort of sentimental photo-opportunity (...).* (s. 21)
- P:** *(...) presviedčal sám seba, že otcovstvo je len akousi sentimentálnou príležitosťou dať zarobiť rodinnému fotografovi (...)* (s. 25)

N: (...) *presviedčal sám seba, že otcovstvo je len akousi sentimentálnou príležitosťou na rodinné fotky (...).*

V uvedenej ukážke prekladateľka použila také slovné spojenie, ktoré nie je pre našu kultúru charakteristické. Ak vôbec priemerní Slováci poznajú slovné spojenie rodinný fotograf, ktorý je navyše platený, tak to bude vo väčšine prípadov z inonárodnej kinematografie a len výnimočne z vlastnej skúsenosti. Prekladateľka tak obohatila preklad o výraz, ktorý originál neobsahuje a s ktorým sa navyše nestotožňuje ani cieľová kultúra.

O: *They were the only people that spoke English in the whole queue.* (s. 81)

P: *V celom zástupe boli jediní, čo hovorili po anglicky. Už to bolo podozrivé.* (s. 81)

N: *Okrem nich nehovoril v celom rade po anglicky nik.*

Uvedenou anglickou vetou sa v originálnej verzii analyzovaného diela končí odsek a za ním nasleduje ďalší v priamej reči. Slovenská verzia však disponuje vsunutou vetou, ktorá sa v origináli nenachádza a navyše jej obsah nevyplýva z kontextu danej situácie, keď Will, Marcus a Fiona stoja v rade pred prvotriednou reštauráciou a čakajú, kým ich usadia. Podčiarknutú vetu z toho dôvodu považujeme za zbytočnú.

2.5.2 Druhý preklad

O: *I walk slowly to the speed-dating venue **waving my arms** so that the fabric will dry.* (s. 39)

P: *Pomaly som sa šuchtala k budove, kde sa konalo rýchle rande, a cestou **mávala rukami ako čajka sťahovavá**, aby sa mi látka aspoň trochu vysušila.* (s. 33)

N: *Pomaly sa šuchcem na miesto rýchleho randenia a cestou **mávam rukami**, aby mi vyschli mokré flaky v podpazuší.*

Prekladateľka nahradila štylisticky bezpríznačkové slovné spojenie „*waving my arms*“ štylisticky zafarbeným prirovnaním, ktoré v slovenčine nie je ustálené a bolo zrejme vytvorené ad hoc. Zastávame názor, že daný preklad nie je adekvátny, lebo prekladateľka týmto spôsobom pridala do textu prostriedok, ktorým originál nedisponoval. Navyše „čajka sťahovavá“ ako druh vtáka neexistuje, čo prispieva k absurdite daného prirovnania.

O: *‘Oh, you cow,’ I say **through all the saliva in my mouth**.* (s. 211)

P: *„Bože, ty si krava,“ vyhrkla som. **S ústami plnými slín som bola dôstojnou konkurenciou švajčiarskemu bernardínovi.*** (s. 162)

N: *„Ty si ale krava,“ slintajúc vyhrknem.*

Julia ponúka Sarah koláčik, no tá ho odmietne s vysvetlením, že musí držať drastickú diétu, lebo ju vzali ako komparzistku do jej obľúbeného seriálu a nasledujúci deň bude prebiehať natáčanie. Julia si kúsok odkrojí, napichne ho na vidličku a prejde ňou Sarah popod nos. Sarahinu reakciu môžeme vidieť v ukážke. Z opísanej situácie je zrejmé, že aj Sarah má na koláčik chuť a začnú sa jej zbíhať sliny. Vidíme, že prekladateľkina verzia text nielen dvojnásobne predlžuje, ale zároveň poskytuje vymyslené informácie, ktorými originál nedisponuje. Sme toho názoru, že takýto spôsob prekladania skresľuje autorkin štýl a mení celkový dojem z románu.

O: *It's Julia, who's screaming.* (s. 346)

P: *Stisla som tlačidlo so zeleným telefónikom a začula Juliu. Kričala, až sa hory zelenali.* (s. 264)

N: *Julia huláka do telefónu.*

Zdvíhanie telefónu a zisťovanie, kto volá, v origináli popisuje jediná krátka veta. V slovenčine sú to dve vety a celkovo majú až trikrát väčší rozsah ako pôvodná veta, pričom, ako ukazujeme v našom riešení, dá sa to vyriešiť i oveľa jednoduchšie a bez zbytočného prikresľovania a umelého predlžovania.

2.6 Vynechávanie

2.6.1 Prvý preklad

Zvýraznené vety boli v preklade z neznámych dôvodov vynechané:

O: *If she wanted a row with Will, she clearly didn't want it here, in front of all these people. Will and Megan tore off the paper to reveal some sort of plastic toy that played tunes. Megan looked at it and waved it at Will.*

'What now?' said Will.

'Play with her,' said Suzie. (s. 168)

P: *Ak aj mala v pláne pohádať sa s ním, určite to nechcela urobiť tu pred všetkými.*

„A ďalej?“

„Trocha sa s ňou pohrajte,“ pokračovala Suzie. (s. 165)

O: *Marcus's mother was not there!*

'You're not spending New Year's Eve with her?' Rachel was narrowing her eyes and looking down her nose to indicate that she knew this was a leading question.

'No. We, er, we don't live together.' (s. 175)

P: *Marcusova matka tu nie je!*

„Nie. My, uhm, my spolu nežijeme.“ (s. 172)

2.6.2 Druhý preklad

O: *‘What an absolute bastard!’*

I thought he might be dead. I called London Transport. There haven’t been any casualties on trains or buses. I even called the police.

‘What an absolute bastard!’

I open the toilet door. (s. 372)

P: *„To je teda kolosálny sviniar.“*

Otvorila som záchodové dvere. (s. 283)

Jednou zo zásad slovenskej prekladateľskej školy, ktoré v spomínanej knihe *Kontexty prekladu* (1982) zhrnul autor J. Ferenčík, je i zásada textovej úplnosti. Uvádza, že už od začiatkov realistického prekladania na Slovensku patrila spomínaná zásada medzi posvätné a neraz sa jej podriadila i zásada formálnej totožnosti.

Vždy sa však nájdú prekladatelia, ktorí túto zásadu porušujú a vynechávajú slová, časti vety, celé vety, či dokonca väčšie úseky. Nedostatočne kvalifikovaní alebo nezodpovední prekladatelia často vynechávajú úseky, ktorým nerozumejú alebo ich chápu nesprávne, a preto sa im nehodia do daného kontextu. Takéto úseky môžu považovať za „nepreložiteľné“, a preto ich radšej vynechajú, prípadne si domyslia vlastný text. Ďalším dôvodom môže byť nepozornosť alebo znížená pozornosť prekladateľa, ktorá môže byť zapríčinená viacerými faktormi ako napríklad únava, stres, časová tieseň, rušivé vplyvy a podobne. Uvedené faktory môžeme ovplyvniť, a preto zastávame názor, že vynechávanie pri preklade je závažným nedostatkom preloženého textu.

Treba si uvedomiť, že akékoľvek vynechávanie informácií, ktorými originál disponuje, ochudobňuje čitateľa a neposkytuje mu adekvátny preklad, keďže sa v ňom nedozvie všetko, čo by sa dozvedel pri čítaní originálneho textu v prípade, že by mu rozumel. Ak autor začlení do svojho textu informáciu vyjadrenú či už slovom, vetou, alebo niekoľkými vetami, je zrejmé, že ju považuje za dôležitú, a preto podľa nášho názoru prekladateľ ako mediátor nemá dôvod vynechať ju.

Je však dôležité spomenúť aj to, že nie vždy je za vynechávanie zodpovedný prekladateľ. Niekedy sa stáva, že si samotné vydavateľstvo vytýči podmienky, ktorých sa musí prekladateľ držať a mnohokrát sa za vynechávaním skrýva aj redaktor.

2.7 Redundancia

2.7.1 Prvý preklad

O: *'Marcus is doing fine,' his mother said.* (s. 115)

P: „Marcusovi **sa darí dobre**,“ *poznamenala mama.* (s. 115)

N₁: „Marcus **sa má dobre**,“ *poznamenala mama.*

N₂: „Marcusovi **sa celkom darí**,“ *poznamenala mama.*

Podľa Synonymického slovníka slovenčiny je sloveso „daríť sa“ synonymné so slovesami ako napríklad napredovať, prosperovať, mať úspech, pričom každé z daných synonymím zahŕňa pozitívny význam. Z toho dôvodu považujeme príslovku v slovnom spojení „sa darí dobre“ za zbytočnú a význam anglického výrazu zachováme aj vtedy, ak príslovku vypustíme. Ako vidíme na príklade, prekladateľka pri preklade zjavne postupovala výmenou lexikálnej jednotky za lexikálnu jednotku, z čoho vznikol nevhodný doslovný preklad.

2.7.2 Druhý preklad

O: *Mine on the other hand is arranged in a big pile of mush.* (s. 30)

P: *Zato ja mám na tom istom mieste všetko nahádzané na jednej veľkej kope.*
(s. 26)

N: *Zato ja mám všetko nahádzané na jednej veľkej kope.*

Keď sa zamyslíme nad významom preloženej vety, dospejeme k záveru, že „jedna veľká kopa“ nemôže byť na viacerých miestach, a preto považujeme slovné spojenie „na tom istom mieste“ za zbytočné, ba až nevhodné.

2.8 Kultúrne rozdiely

2.8.1 Prvý preklad

O: (...) *between Robocop and Godzilla* (...). (s. 188)

P: (...) *medzi Robocopom a Godzillom* (...). (s. 184)

N: (...) *medzi Robocopom a Godzillou* (...).

Godzilla je meno obrovskej príšery, ktorá prvý raz vystupovala v rovnomennom japonskom filme v roku 1954 a odvtedy sa objavila v mnohých filmoch.

Prekladateľka pri preklade zanedbala fakt, že v slovenských a českých dabingoch bola Godzilla odjakživa ženského rodu.

O: (...) *he didn't approve of **Snoop Doggy Dogg** because Snoop Doggy Dogg had a bad attitude to women (...).* (s. 14)

P: (...) *neuznáva **Snoop Doggy Dogg**, lebo sa zle **správajú** k ženám (...).* (s. 19)

N: (...) *neuznáva Snoop Doggy Dogga, lebo sa zle správa k ženám (...).*

Cordozar Calvin Broadus Jr. je afroamerický spevák, hudobný producent a herec, ktorý vystupuje pod umeleckým menom Snoop Doggy Dogg. Prekladateľka sa zrejme domnievala, že Snoop Doggy Dogg je názov hudobnej skupiny, a preto podčiarknuté sloveso vyčasovala v tretej osobe množného čísla.

O: (...) *the first **Clash** album.* (s. 259)

P: (...) *prvé **Clashove** albumy.* (s. 251)

N: (...) *prvý album od skupiny The Clash.*

V uvedenom príklade nastal opačný problém ako v predchádzajúcom. Prekladateľka predpokladala, že Clash je meno speváka, a tak domnelému spevákovi jednoducho privlastnila albumy. The Clash bola však svetoznáma hudobná skupina, a teda uvedené slovné spojenie je gramaticky nesprávne.

O: *Will couldn't get a very dear sense of Ellie from Marcus's descriptions – he always ended up with the impression of **an angry ball of black-lipsticked motion, an unimaginable cross between Siouxsie of the Banshees and the Roadrunner** (...).* (s. 191)

P: *Z Marcusovho opisu si Will nevedel urobiť jasný obraz o Ellie – nakoniec si ju vždy predstavil **ako našťvanú, tučnastú pubertiačku s čierno namachlenými perami, akýsi hybrid medzi copatou Indiánkou, pubertálnou vílou smrti a mladistvou tuláčkou** (...).* (s. 19)

N: *Podľa Marcusovho opisu si Will nedokázal Ellie predstaviť. Vždy sa mu v mysli vybavila našťvaná bábka s perami namachlenými načierno, nepredstaviteľný križenec rockovej speváčky Siouxsie a kreslenej postavičky Vtáka Uličníka (...).*

Zvýraznená časť vety je preložená chybné, pretože v knihe sa nikde neuvádza, že Ellie je tučná. Prekladateľka sa nechala zmiest slovým spojením „*an angry ball of black-lipsticked motion*“, ktoré však podľa všetkého nevyjadruje Elliinu obezitu, ale skôr jej neurčitý výzor. Meno rockovej speváčky Siouxsie u prekladateľky zrejme evokovalo Siouxs, teda Indiánov, a tak Ellie opísala ako copatú indiánku. „Pubertálnu vílu smrti“ do svojho prekladu prekladateľka svojvoľne prida-

la, pretože v origináli sa nič podobné nenachádza. Preklad výrazu „*the Roadrunner*“ ako „mladistvá tuláčka“ taktiež nedokážeme logicky zdôvodniť, pretože daný výraz v origináli slúži na pomenovanie postavičky z kresleného seriálu Looney Tunes. Podčiarknutá časť vety nezapadá do kontextu, pôsobí mätúco a nezachytáva adekvátnu informáciu z originálneho textu.

2.8.2 Druhý preklad

- O:** *He's shouting like we're standing next to a speaker at a heavy metal concert and I'm wearing a headband over my ears like Axl Rose.* (s. 318)
- P:** *Reval, akoby sme boli na heavymetalovom koncerte a ja by som so slúchadlami na ušiach ako Axl Rose stála rovno pri reproduktore.* (s. 244)
- N:** *Vrieska, akoby som mala šatku cez uši ako Axl Rose a stáli by sme rovno pri reproduktore na heavymetalovom koncerte.*

Axl Rose je známy predovšetkým ako spoluzakladateľ a spevák kultovej americkej skupiny Guns N' Roses. Neodmysliteľnou súčasťou jeho zovňajška je šatka uviazaná cez uši. Preklad slova „*headband*“ ako „slúchadlá“ nielenže adekvátne nevystihuje originál, ale vo vete znie neprirodzene. Ak si pozorný čitateľ situáciu predstaví, môže sa premýšľať nad tým, prečo by mal mať človek na koncerte stojaci pri reproduktore na ušiach slúchadlá.

- O:** *My mobile phone starts playing its Bros 'When Will I Be Famous?' ringtone.* (s. 14)
- P:** *Vtom mi mobil začal vyhrávať melódiu When Will I Be Famous od kapely Bros.* (s. 14)
- O:** *Suddenly I hear my Bros ringtone.* (s. 88)
- P:** *Vtom sa ozvala známa melódia Brothers.* (s. 70)

„*Bros*“ bola trojčlenná britská hudobná skupina úspešná koncom osemdesiatych a začiatkom deväťdesiatych rokov. Názov vznikol skrátením anglického slova „*brothers*“, čiže „*bratia*“. Názov skupiny sa od začiatku až do konca jej fungovania písal v tej istej forme a nikdy sa nezmenil, teda vždy boli známi ako „*Bros*“ a nie ako „*Brothers*“, ako uvádza prekladateľka. Autorka použila názov tejto skupiny viackrát a z prekladateľského hľadiska je zaujímavá skutočnosť, že prekladateľka niekedy používa skutočný názov „*Bros*“, inokedy vymyslený názov „*Brothers*“, čoho dôvodom môže byť aj nedostatočná pamäť prekladateľských riešení.

3 POROVNANIE PREKLADOV

Pri analýzach oboch prekladov sme narazili na veľký počet lapsusov, pričom mnoho z nich sme považovali za zbytočné a dalo sa im jednoducho vyhnúť. Analýzou sme dospeli k záveru, že prekladateľka opäť nevyužívala potrebné zdroje a spoliehala sa na vlastné vedomosti, ktoré ju však často sklamali.

Pri porovnávaní vybraných prekladateľských problémov v dvoch analyzovaných prekladoch sme v niektorých aspektoch badali zlepšenie, no zväčša bola úroveň rovnako slabá ako pri prvom románe, prípadne horšia.

3.1 Doslovný preklad a preinterpretovanie

V prvom preklade sa veľmi často vyskytovali doslovné preklady, zatiaľ čo v druhom bolo takýchto prípadov o niečo menej, čo môže na prvý pohľad pôsobiť pozitívne, no musíme brať do úvahy i to, že prekladateľka si v druhom preklade viac vymýšľala a menej sa sústredila na originálny text. Je teda otázne, či je „lepší“ doslovný preklad so zachovaným významom, alebo plynulý preklad s posunutým alebo dokresleným významom.

3.2 Konštitutívny posun

S konštitutívnym posunom mala prekladateľka značné problémy v oboch prekladoch, pričom v prvom šlo zväčša len o jednotlivé vety, zatiaľ čo v druhom posunula do minulého času celý román, ktorý bol napísaný v prítomnom čase. Tento problém považujeme za jeden z najzávažnejších v oboch prekladoch a od skúsenej prekladateľky, ako nám naznačilo jedno z kontaktovaných vydavateľstiev, sme takúto začiatočnicku chybu skutočne nečakali. Na druhej strane však treba uviesť i to, že v druhom preklade sa vyhýbala kopírovaniu anglických vetných konštrukcií, nepoužívala bodkočiarky a väčšmi sa odpútala od východiskového textu, čo okrem iného vyústilo do preinterpretovania.

3.3 Vynechávanie

Čo sa týka vynechávania, v prvom preklade bol tento jav pravdepodobne motivovaný nepozornosťou na rozdiel od druhého románu, kde k vynechávaniu nedochádzalo tak často, a keď k nemu predsa len došlo, bolo to zrejme z iných dôvodov. Postrehli sme totiž, že prekladateľka vynechávala niektoré erotické scé-

ny, čo mohlo byť zapríčinené tým, že menovaný obsah bol v rozpore s prekladateľkinými etickými a mravnými zásadami. S takýmto riešením však nesúhlasíme, lebo kniha je určená dospelému čitateľovi, a preto nevidíme dôvod na cenzúru. Sme toho názoru, že dielo by sa malo prekladať celistvo a nemali by sa potláčať ani nahrádzať jeho charakteristické črty. Ako tvrdí J. Vilikovský, „[ž]iadame, aby preklad reprodukoval dielo ako celok, nie iba niektoré jeho stránky. Hoci sa mení jazyk i dobový kontext, naším cieľom je estetická totožnosť oboch textov a funkčná ekvivalencia ich štruktúrnych prvkov“ (1984, s. 117). Za cenzúrou však mohlo stáť aj vydavateľstvo.

3.4 Kultúrne rozdiely

V oboch prekladoch bola kameňom úrazu svetová hudba, kultúra a kinematografia. Chyby, ktorých sa prekladateľka v oboch prekladoch dopustila, považujeme v dnešnej dobe internetu za neprípustné. V tomto smere prejavila absentujúcu verifikačnú kompetenciu a ignoranciu voči prekladaným dielam. Vzhľadom na typ a obsah prekladaných románov to považujeme za jeden z najväčších nedostatkov jej prekladov. Frekvencia výskytu i závažnosť jednotlivých problémov bola vyššia v prvom románe, a to predovšetkým z toho dôvodu, že na nedostatky sa dalo často prísť i bez porovnávania.

4 ZHRNUTIE

Pri porovnávaní sme dospeli k názoru, že druhý preklad je z hľadiska plynulosti textu o trochu lepší ako prvý, lebo veľké množstvo lapsusov sa dá odhaliť jedine porovnávaním, zatiaľ čo v prvom preklade boli chyby viditeľné pri bežnom čítaní. Ak sa však na romány pozrieme z hľadiska vernosti originálu, za vernejší považujeme prvý preklad, keďže v druhom prekladateľka neúmerne prikrášľovala text a ignorovala idiolekt autorky, čo sme mohli vidieť aj v uvedených príkladoch.

Príčinu nevhodných zásahov prekladateľky do textu nepoznáme, keďže sa nám s ňou nepodarilo spojiť. Môžeme len predpokladať, že za osem rokov, teda v časovom období medzi vydaním prvého a druhého románu, nabrala sebaistotu a text začala vnímať skôr len ako predlohu, ktorou sa inšpirovala pri tvorbe vlastného textu. Mohla za tým byť i snaha o umelé predlžovanie textu z dôvodu vidiny vyššieho honorára alebo snaha potešiť čitateľa a prispôsobiť mu text, aby sa mu zdal vtipnejší, čo by mohlo následne zvýšiť jeho predaj. Uvedené možnosti sú len dohady a nezakladajú sa na overených informáciách.

Medzi vydaním prvého a druhého prekladu ubehlo osem rokov a za ten čas prekladateľka preložila viacero kníh. Musíme konštatovať, že v analyzovaných románoch sa tendencie prekladateľky opakovali. Opäť chýbala verifikačná kompetencia i pamäť prekladateľských riešení, pozorovali sme veľké množstvo zbytočných negatívnych posunov, ale aj mnoho konštitučných, individuálnych i tematických posunov, s ktorými si prekladateľka nedokázala dostatočne poradiť.

Dospeli sme k záveru, že hoci dané časové obdobie vnieslo do prekladateľkinej práce niekoľko pozitívnych zmien, svoj nízky štandard nezvýšila, a to z dôvodu troch hlavných problémov, za ktoré považujeme posun času v celom románe z prítomného na minulé, nedodržiavanie odsekov a extrémne preinterpretovanie. Z vymenovaných sme v prvom preklade spozorovali len posledný, aj to v oveľa nižšej frekvencii i závažnosti.

ZÁVER

Cieľom tejto práce bolo poukázať na význam kritiky prekladu a povzbudiť prekladateľov k tomu, aby pri preklade literárnych diel podávali čo najlepší výkon, aby sa nemuseli za svoju prácu hanbiť a skrývať sa za pseudonymy. Veríme, že naša práca podnieti mladých prekladateľov k zodpovednejšiemu prístupu k práci, čo sa neskôr odrazí na skvalitnení prekladov.

Touto prácou chceme poukázať na dôležitosť sebareflexie v prekladateľskej činnosti, ktorá by nás, prekladateľov, mohla posunúť k lepším výkonom. Zároveň však apelujeme na vydavateľstvá, aby dali šancu i mladým a neskúseným prekladateľom, lebo skúsenosti prekladateľa nie sú vždy zárukou kvalitného prekladu.

PRAMENE

HORNBY, Nick: *About a Boy*. New York : The Berkley Publishing Group, 1998, 2012, 278 s. ISBN 978-0-575-06159-6.

HORNBY, Nick: *Ako na vec*. Bratislava : Ikar, 2002, 269 s. ISBN: 805510347x.

HOLMES, Lucy-Anne: *50 Ways to Find a Lover*. London : Pan Macmilian, 2009. ISBN 978-0-330-45839-9.

HOLMESOVÁ, Lucy-Anne: *50 spôsobov ako zbalit chlapa*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 2010, 320 s. ISBN 9788022015318.

LITERATÚRA

- DUTKOVÁ, Lucia: *Analýza prekladu Hornbyho románu „Ako na vec“*. [bakalárska práca]. Bratislava : Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2012. 47 s.
- DUTKOVÁ, Lucia: *Porovnávací analýzy dvoch prekladov jednej prekladateľky*. [diplomová práca]. Bratislava : Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2014. 70 s.
- FERENČÍK, Ján: *Kontexty prekladu*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1982.
- GROMOVÁ, Edita – RAKŠÁNYIOVÁ, Jana: *Translatologické reflexie*. Bratislava : Book & Book, 2005. ISBN 80-969099-2-4.
- IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M.: *Slovenčina bez chýb*. Bratislava : SAMO, 2009. ISBN 978-80-89123-06-3.
- KAČALA, J., et al.: *Krátky slovník slovenského jazyka*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2003. ISBN 80-224-0750-X.
- KENÍŽ, Alojz: *Preklad ako hra na invariant a ekvivalenciu*. Bratislava : AnaPress, 2008. ISBN 978-80-89137-38-1.
- MÜGLOVÁ, D.: *Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža*. Bratislava : Enigma, 2009. ISBN 978-80-89132-82-9.
- PISÁRČIKOVÁ, M., et al.: *Synonymický slovník slovenčiny*. Bratislava : Veda, 2000. ISBN 80-224-0585-X.
- POPOVIČ, Anton: *Teória umeleckého prekladu*. Bratislava : Tatran, 1975.
- POPOVIČ, Anton a kol.: *Originál – Preklad*. Bratislava : Tatran, 1983.
- VILIKOVSKÝ, Ján: *Preklad ako tvorba*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1984.

RESUMÉ

The paper is focused on the comparison and analysis of two translations by one translator realized within an eight-year time interval. The first analysed translation is Hornby's novel *About a Boy* which was translated into Slovak as *Ako na vec*. The second one is Holmes's novel *50 Ways to Find a Lover* translated into Slovak as *50 spôsobov ako zbalit chlapa*. The author provides essential information about the translator as well as some particular translation problems supported by a brief description of the problem. She also offers suggestions of her own solutions. Consequently, she compares the quality of both translations. The aim of the work is to find out if the eight-year time interval between two translations filled with rich translation practice helped to improve the quality of the second translation.

◆◆◆

Mgr. Lucia Dutková
Levočská 88
053 01 Harichovce
luc.dutkova@gmail.com